

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Záviskou v právní věci žalobce **D. V.**, státní příslušnost Ukrajina, t.č. bytem Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5, Havířov-Dolní Suchá, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra ČR**, Praha 7, Nad Štolou 3 k žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29.3.2011, č.j. OAM-352/VL-18-K02-2009, **o udělení mezinárodní ochrany,**

t a k t o :

I. Žaloba **se z a m í t á .**

II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce žalobou podanou v zákonné lhůtě napadl v záhlaví označené rozhodnutí žalovaného, a to v rozsahu výroku o neudělení azylu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Domáhal se přezkoumání napadeného rozhodnutí a poté jeho zrušení a vrácení žalovanému k dalšímu řízení. Uvedl, že správní orgán porušil:

1. § 2 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, jelikož nepostupoval v souladu se zákony, ostatními právními předpisy a mezinárodními smlouvami,
2. § 3 správního řádu, jelikož v průběhu správního řízení nepostupoval tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti,

3. § 50 odst. 2 správního řádu, jelikož si neopatřil pro vydání rozhodnutí odpovídající a dostatečné podklady a nevyšel ze spolehlivě zjištěného stavu věci,
4. § 50 odst. 3 správního řádu, protože správní orgán nezajistil všechny okolnosti důležité pro ochranu veřejného zájmu, kterým je v tomto případě zájem na řádném výkonu veřejné správy,
5. § 68 odst. 3 správního, neboť odůvodnění rozhodnutí je nedostatečné, neboť se žalovaný nevypořádal se všemi důvody, které žalobkyně v průběhu řízení uvedla,
6. § 12 s 14 zákona o azylu, neboť splňuje zákonné podmínky pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany ve smyslu těchto ustanovení.

Dále uvedl, že dle jeho názoru je správní orgán povinen rozhodnout vždy o vztažení překážky vycestování, což se v případě jeho dítěte nestalo a odkázal na Úmluvu o právním postavení uprchlíků. Dále viděl pochybení žalovaného v tom, že o možnosti hrozby vážné újmy vůbec neprovedl žádné šetření, nevyžádal si žádné podklady ke zjištění schopnosti ukrajinských státních orgánů poskytnout ochranu před vážnou újmu dle díkce § 14a odst. 2 zákona o azylu a tím zkrátil jeho dítě na jeho právech.

[2] Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žaloby, odkázal na svůj správní spis, zejména na výpovědi žalobce ve správním řízení a poukázal na skutečnost, že ve správním řízení bylo postupováno v souladu s příslušnými právními normami. Při hodnocení žádosti vycházel především z vlastních tvrzení žalobce sdělených v průběhu správního řízení o udělení mezinárodní ochrany, z nichž bylo zjištěno, že důvodem jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany je snaha o legalizaci pobytu v ČR a dále to, že na Ukrajině neměl práci, byl nezaměstnaný a panovala tam špatná ekonomická situace. Vyšel ze spolehlivě zjištěného stavu skutečností, za jehož účelem byl veden pohovor a jeho výpovědi porovnal s dostatečným množstvím aktuálních informací o zemi původu. Žalobce byl s podklady pro rozhodnutí seznámen, nevyjádřil žádná doplnění. Pokud se týká námitek o neudělení azylu jeho dítěti dle ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu, byla tato pasáž zřejmě vložena do textu žaloby omylem, chybou psaní či kopírováním textu, neboť žalobce sám uvedl, že o azyl s ním nežádají žádní rodinní příslušníci. Na území ČR se mu narodilo dítě s českou přítelkyní, potvrdil, že toto dítě má české státní občanství, a tudíž nepřichází do úvahy, aby české dítě žádalo o azyl. Žalobce uvedl, že není v rodném listě uveden jako otec a s přítelkyní se již rozešel. Žalovaný zdůraznil, že se řádně vypořádal se skutečnostmi tvrzenými žalobcem v odůvodnění doplňkové ochrany ve smyslu ust. § 14a a § 14b zákona o azylu a neshledal, že by v jeho případě byly dány důvody pro její udělení. Navrhl žalobu zamítnout.

[3] Žalovaný napadeným rozhodnutím žalobci neudělil mezinárodní ochranu podle § 12, § 13 a § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb. o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dospěl k závěru, že u žalobce nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany a současně nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany. Důvodem žádosti byla snaha

legalizovat pobyt v ČR. Sám žadatel vypověděl, že vycestoval z Ukrajiny do ČR v roce 2005 za prací. Následně v ČR žil a pracoval na základě povolení k dlouhodobému pobytu až do května 2009, kdy mu kompetentní orgány neprodloužili platnost tohoto pobytu kvůli tomu, že mu byl udělen podmíněný trest za řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu. Dále v odůvodnění uvedl, že má s českou přítelkyní syna, nar. 26.11.2009, který má občanství ČR. On však není zapsán jako otec dítěte v rodném listě dítěte a s matkou dítěte se již v únoru 2009 rozešli a nežijí spolu. Výživné po dohodě s matkou dítěte na dítě neplatí, jen občas něco koupí. Protože nepracuje, podporuje ho matka, která pobývá v Německu. V ČR na pracovní vízum pobývá 4 roky. Žadatel netvrdil a správní orgán neshledal, že by byl na Ukrajině jakkoliv pronásledován. Správní orgán dospěl k závěru, že žadatel v průběhu správního řízení neuvedl žádné skutečnosti na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že v zemi své státní příslušnosti vyvíjel činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu a nedospěl k názoru, že žadatel byl na Ukrajině pronásledován z důvodů taxativně uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Nebyly zjištěny ani důvody pro udělení azylu dle § 13 zákona o azylu z důvodu sloučení rodiny či podmínky humanitárního azylu (§ 14 zákona o azylu). Žalovaný při posouzení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu vycházel především z výpovědi a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, konkrétně ze Zprávy MZV USA o dodržování lidských práv na Ukrajině za rok 2009, ze dne 11.3.2010, Informace MZV ČR, č.j. 106362/2009-LP, ze dne 13.5.2009, Informace MZV, č.j. 129871/2010-LPTP ze dne 19.1.2010 a z informací aktuální databáze ČTK – Ukrajina. Žadatel pak není rodinným příslušníkem osoby požívající doplňkovou ochranu, nesplňuje proto důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b zákona o azylu. Při posuzování otázky, zda účastníku řízení hrozí v případě návratu na Ukrajinu nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání, vycházel správní orgán ze znění článku 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv. Žalobce sám tvrdil, že se neobává v případě návratu do země ničeho, že neměl žádné problémy se státními orgány ani soukromými osobami. Ukrajina se nenachází ve válečném stavu, na jejím území neprobíhají ozbrojené konflikty.

[4] Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen s.ř.s.) v mezích žalobních bodů a při přezkoumání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí žalovaným (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

[5] Z obsahu správního spisu žalovaného soud zjistil, že žalobce dne 21.5.2009 v žádosti o mezinárodní ochranu uvedl, že 5.9.2005 odjel z Ukrajiny za prací, zajistil si za tím důvodem vízum. V roce 2001 byl zabit jeho otec, měl továrnu, podnikal. Bylo jim řečeno, že to byla náhodná smrt, nikdo to však nevyšetřoval a vzali jim fabriku. To byl důvod jeho odjezdu. Po jeho smrti vymáhali po matce peníze, prý měl otec dluhy. Matka proto odjela za svým otcem do Německa. On sám potíže neměl. O mezinárodní ochranu žádá z toho důvodu, že má zde přítelkyni, která je 4 měsíce těhotná, se kterou se chce oženit. Neprodloužili mu dlouhodobý pobyt, protože dostal podmínku k přestupku, za řízení v opilosti. Chce si legalizovat pobyt, abys zde mohl s přítelkyní žít. V jeho vlasti nezůstali žádní příbuzní, ke kterým má nějaké

závazky. Ve vlastnoručně psaných důvodech pro udělení mezinárodní ochrany uvedl, že žádá azyl, neboť zde žije s přítelkyní, čekají dítě a chtějí založit rodinu. Chce zkusit si udělat překvalifikaci své školy a zde pracovat. Žalovaný provedl dne 10.6.2009 pohovor s žalobcem k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce uvedl, že z Ukrajiny vycestoval počátkem roku 2005, do ČR odjel za prací. Zde pracoval, seznámil se s dívkou, žil s ní 1,5 roku, nyní čekají dítě. Žádost o pracovní vízum mu bylo zamítnuto, protože byl před 2 roky trestán kvůli řízení vozidla v podnapilém stavu, kdy dostal jeden rok podmínku. Prvním důvodem odchodu z Ukrajiny však byly události kolem jeho otce. Otec podnikal, v roce 2000 zahynul při dopravní nehodě, tato se nevyšetřovala a po půl roce neznámí lidé požadovali jejich dům údajně kvůli otcovým dluhům. V roce 2001 matka odjela do Německa za svým otcem. On s bratrem žil v Kyjevě u příbuzných a v roce 2004 odjel bratr do ČR a on za ním v roce 2005. Protože tu byl na pracovní vízum, mohl jezdit za matkou do Německa. Z Ukrajiny mohl odjet až když měl peníze, aby si mohl vyřídit pracovní vízum, nesouviselo to s událostmi v roce 2001. On s bratrem neměl žádné potíže související s otcovou smrtí, problémy měla jen matka. Pře odjezdem z Ukrajiny nikde nepracoval, jeho životní úroveň byla nízká, jen občas měl brigády na stavbách. Finančně mu pomáhala matka, která mu posílala peníze. On v roce 2001 skončil vysokou školu tělesné výchovy, ale ve školství nenašel práci. Do ČR přicestoval na pracovní vízum, každé dva roky toto prodlužoval, a to mu skončilo 22.5.2009. Jiné důvody pro odchod z Ukrajiny neměl. Dne 29.11.2010 byl proveden doplňující pohovor s žalobcem. Nového uvedl, že se mu dne 26.11.2009 narodil syn, je to občan ČR, avšak není zapsán v jeho rodném listě jako otec. Za synem dochází asi 3-4krát do měsíce, protože se s přítelkyní po dvou a půlletém spolužití rozešel. Občas na syna přispívá, avšak neplatí výživné.

[6] Správní spis žalovaného dále obsahuje Zprávu MZV USA o dodržování lidských práv za rok 2009 na Ukrajině, zprávu MZV ČR ze dne 19.1.2010 a 11.3.2010, Informace o Ukrajině ze dne 13.5.2009 k otázkám vycestování a návratu do vlasti, vyřizování cestovních dokladů a neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu a azyl.

[7] Z těchto zpráv je zřejmé, že žádná právní úprava neomezuje ukrajinské občany k volnému pohybu po vlasti. Není ani znám případ, kdy by byl občan postihován za to, že v jiné zemi požádal o azyl. Ukrajina je demokratická země a ukrajinským občanům nehrozí diskriminace či pronásledování z důvodu jejich názorů či vyjádření nesouhlasu s politickým režimem.

[8] V ust. § 12 písm. a) a b) zákona o azylu jsou stanoveny důvody pro udělení azylu. Podle tohoto ustanovení se azyl udělí, bude-li zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatnění politických práv a svobod, nebo má-li odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.

[9] Ustanovení § 13 zákona o azylu upravuje azyl za účelem sloučení rodiny, kdy v první řadě je předpoklad, že žadatel je rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl podle § 12 nebo § 14 zákona o azylu.

[10] Soud především zdůrazňuje, že jakkoli je smyslem práva azylu poskytnout žadateli ochranu, nejde o ochranu před jakýmkoliv negativním jevem v zemi původu; azyl jako právní institut je společně s doplňkovou ochranou jednou z forem mezinárodní ochrany, avšak není univerzálním nástrojem pro poskytování ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel. Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv se mohou jevit jako natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování (například rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 9. 2005, č. j. 5Azs 125/2005 - 46).

[11] Námitku žalobce, že splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle ust. § 12 zákona o azylu, soud neshledal důvodnou. Nebylo prokázáno, že žalobce opustil Ukrajinu z důvodu, že by byl pronásledován pro uplatňování politických práv a svobod, ani ze strachu z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině, nebo zastávání politických názorů. Žalobce jak v žádosti o mezinárodní ochranu, tak i při pohovoru k této žádosti uvedl jako jediný důvod legalizaci svého pobytu v ČR, neboť mu nebylo prodlouženo pracovní vízum. Důvod odchodu z Ukrajiny v roce 2005 odůvodnil ekonomickými podmínkami, neboť na Ukrajině nemohl najít práci, pracoval jen brigádně na stavbách a do ČR odjel na pracovní vízum. Ani v žalobě v tomto směru neuvedl jiný důvod odchodu z Ukrajiny. Tyto důvody v žádném případě nelze podřadit pod důvody pronásledování za uplatňování politických práv a svobod ve smyslu ustanovení § 12 písm. a) zákona o azylu.

[12] Pokud se týká ustanovení § 13 zákona o azylu, toto ustanovení slouží jako jedna z možností sloučení rodiny, a to v případě, že osoby nejsou, respektive nemusejí být uprchlíky ve smyslu ŽÚ1951. Smyslem tohoto ustanovení je zabránit rozdělení rodiny proto, že u jednoho rodinného příslušníka jsou dány důvody pro udělení azylu podle § 12 či § 14 zákona o azylu a u jiného nikoli. Žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12 zákona o azylu a ani není rodinným příslušníkem azylanta. Podle tvrzení žalobce, má na území ČR dítě, v jehož rodném listě však jako otec zapsán není a s matkou dítěte nežije. To rozhodující však je, že dítě má občanství ČR. Azyl podle tohoto ustanovení může být udělen pouze na základě rodinné vazby k jiné osobě, které byl udělen azyl. Rodinné vazby k jiným osobám pobývajícím na českém území, v první řadě českým občanům, jsou pohledem tohoto ustanovení zcela irelevantní a jejich zachování musí žadatel o mezinárodní ochranu, jemuž nebyla udělena, řešit nikoli cestami zákona o azylu, nýbrž cestami zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců.

[13] Důvody udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu jsou velmi individuální např. by se mohlo jednat o závažnou nemoc, stáří a podobně. Takové důvody u žalobce shledány nebyly a konečně ani on sám takové netvrdil. Soud neshledal tedy pochybení správního orgánu ani v otázce posouzení o udělení mezinárodní ochrany podle § 14 zákona o azylu. Udělení humanitárního azylu je vázáno na důvody zvláštního zřetele hodné pro případ, že nejsou podmínky pro udělení azylu ve smyslu ust. § 12 cit. zákona. Je věcí správního uvážení rozhodujícího orgánu. Na udělení této formy mezinárodní ochrany nemá žalobce subjektivní právo. Soud při přezkoumávání takového rozhodnutí nehodnotí výsledek úvahy správního orgánu, nýbrž pouze to, zda rozhodnutí logicky plyne z provedených důkazů a zda k němu správní orgán dospěl řádným procesním postupem, tedy z hlediska dodržení práv na spravedlivý proces. Na udělení mezinárodní ochrany z humanitárních důvodů není právní nárok. Samotné správní rozhodnutí podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda premisy takového úsudku byly zjištěny řádným procesním postupem. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z týchž skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry.

[14] Soud neshledal důvodnou ani námitku týkající se splnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany. Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. (§ 14a odst. 1 zákona o azylu). Za vážnou újmu se považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky (§ 14a odst. 2 zákona o azylu). Žalobce nesplňuje uvedené podmínky, neboť nebylo zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl vrácen na Ukrajinu, hrozilo by mu skutečné nebezpečí vážné újmy, jak je v tomto odstavci výše uvedeno. Žalobce opustil Ukrajinu, aniž by měl jakékoliv problémy se státními orgány či soukromými osobami. Z materiálů vypovídající o situaci na Ukrajině, které jsou součástí správního spisu, jednoznačně vyplývá, že ani neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti nehrozí žádné nebezpečí ze strany státních orgánů ani soukromých osob. Stejně tak takové osoby nejsou vystaveny znevýhodňování či diskriminaci ze strany státních orgánů. Ukrajina je demokratická země a ukrajinským občanům nehrozí diskriminace či pronásledování z důvodu jejich názorů, ani dlouhodobého pobytu v zahraničí. Občan se může volně stěhovat a cestovat do zahraničí.

[15] K námitkám žalobce stran procesních pochybení, konkrétně provedení dokazování žalovaným, resp. toho, že nebylo postupováno tak, aby byl zjištěn stav

věci a že rozhodnutí nebylo dostatečně odůvodněno, a tím porušena ustanovení § 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu soud uvádí, že takto formulované žalobní námitky jsou zcela obecné a není z nich patrné, v jakém směru a jakých konkrétních pochybení se měl žalovaný dopustit. Přesto krajský soud zdůrazňuje, že žalovaný prováděl dokazování za účelem zjištění stavu věci, o čemž svědčí zprávy o situaci na Ukrajině ze kterých vycházel, které uváděl v odůvodnění svého rozhodnutí a které jsou i součástí správního spisu. Žalobce ve správním řízení byl s těmito zprávami seznámen, byl mu dán prostor k vyjádření se a nic k tomu nenamítal, tyto nezpochybnil a sám žádné nenavrhl. Rozhodnutí žalovaného je dostatečně a přesvědčivě odůvodněno.

[16] Po provedeném řízení soud žalobu zamítl jako nedůvodnou podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. a podle § 51 s.ř.s. rozhodl ve věci bez nařízení jednání se souhlasem účastníků řízení.

[17] Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s, neboť procesně úspěšný žalovaný právo na náhradu vzniklých nákladů neuplatnil a podle soudního spisu mu ani žádné náklady řízení nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 14.února 2012

**JUDr. Jana Záviská
samosoudkyně**

